Gemeente Midden-Delfland

Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk 999044
Bijlage(n)
- Memo - Uitkomsten van het onderzoek naar de borging van duurzaam weidebeheer
- Onderzoeksrapport Rho adviseurs - Publiekrechtelijke borging duurzaam weidebeheer

5 FEB 2026

Onderwerp
Uitkomsten onderzoek 'borging duurzaam weidebeheer'

Datum
4 februari 2026

Geachte raadsleden,

In de commissievergadering van 10 september 2024 beantwoordde het college vragen van de ChristenUnie. Deze vragen betroffen juridische constructen waarmee duurzaam weidebeheer kan worden geborgd. Het college heeft in haar beantwoording toegezegd nader onderzoek te doen. Via deze raadsinformatiebrief delen wij de uitkomsten met u.

Achtergrond
De ChristenUnie stelde, vrij vertaald, dat de jarenlange investeringen van overheden in het duurzaam weidebeheer kwetsbaar zijn. Als een boer stopt en zijn gronden verkoopt, bestaat de mogelijkheid dat de nieuwe boer afziet van het duurzame weidebeheer, zoals weidevogelbeheer. Het duurzaam beheer van gronden kan nu niet planologisch worden vastgelegd: grond heeft de bestemming 'agrarisch met waarden' ofwel 'natuur'. De recent ingevoerde Omgevingswet zou perspectief kunnen bieden voor het beter borgen van duurzaam beheer. De ChristenUnie merkt overigens op dat ze de dialoog met de boeren van belang vindt bij het beter vastleggen van duurzaam beheer.

Vraagstelling
In antwoord op de raadsvragen heeft het college toegezegd om te onderzoeken met welke juridisch constructen duurzaam weidebeheer kan worden veiliggesteld en welke handvatten de Omgevingswet daarvoor biedt. Daarbij neemt het college nadrukkelijk mee welke consequenties en voorwaarden hieraan verbonden zijn.

Uitkomsten
De resultaten van het onderzoek zijn in twee stukken uiteengezet: een algemeen memo en een onderzoeksrapport met een meer juridische inslag. De uitkomsten zijn samen te vatten in vijf hoofdpunten:

1. De Omgevingswet biedt juridische mogelijkheden om de wijze van het beheer van weidegronden in omgevingsplanregels vast te leggen, maar het 'hoe' vraagt nog veel uitzoekwerk.
2. Het publiekrechtelijk vastleggen van beheerregels staat haaks op de vrijwillige en stimulerende aanpak die tot nog toe door de gemeente en andere overheden wordt gevolgd.

3. Het publiekrechtelijk vastleggen van beheerregels heeft grote consequenties voor onze gemeente qua financiële compensatie, capaciteit en toezicht & handhaving.
4. Bij het opstellen van nieuw omgevingsbeleid, kan gebiedsgericht worden afgewogen of het vastleggen van specifieke beheerregels doelmatig en uitvoerbaar is.
5. Een ander construct is het privaatrechtelijk maken van beheerafspraken, bijvoorbeeld in de pachtvoorwaarden van agrarische gronden in gemeentelijk eigendom. Ook hier geldt dat nader moet worden afgewogen waar welke beheerregels doelmatig en uitvoerbaar zijn.

Vervolg
Het onderzoek biedt geen aanleiding om direct tot het stellen van beheerregels over te gaan. Wel betrekken we de uitkomsten in lopende en nieuwe beleidstrajecten, zoals de omgevingsvisie 2.0, het nieuwe omgevingsplan en het agrarisch (grond)beleid. We zullen u als raad nader informeren en in positie brengen wanneer daar binnen deze trajecten aanleiding toe is.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

M.A.I. Born
gemeentesecretaris

F.I. Noordermeer – van Slageren
burgemeester